ГРАВЕ ОСИГУРУВАЊЕ НЕЖИВОТ АД СКОПЈЕ

Акционерско Друштво за осигурување
ГРАВЕ НЕЖИВОТ СКОПЈЕ
Бр. 0202-28/26
05.12.2019 год.
Скопје

УСЛОВИ
ЗА ОСИГУРУВАЊЕ МАШИНИ ОД КРШЕЊЕ
И ОД НЕКОИ ДРУГИ ОПАСНОСТИ

Скопје, декември 2019 година

Усвоена со одлука на Управен одбор број 28./25 од 05.12.2019 година

ПРЕДМЕТ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

(1) Предмет на осигурување од опасности наведени во членот 3 од овие услови може да бидат предмети и тоа:

1) машини;
2) машински уреди;
3) електрични уреди и нивното полнење, доколку вредноста на полнењето е содржана во вредноста на осигурените предмети;
4) апарати и;
5) инсталации, заедно со основата, лежиштето и темелот, доколку нивната вредност се содржи во вредноста на монтажата.

(2) Ако одделно се договори, предмет на осигурување можат да бидат и:

1. далноводи;
2. кабелски водови со висок напон;
3. цевководи, гасоводи, нафтоводи и топловоди;
4. водоводна канализациска мрежа;
5. котелските простории - комплет и уреди за горење;
6. компресори со компресорска станица;
7. трафостаници;
8. инсталации и централно греење;
9. основи, лежишта и темели кога нивната вредност не се содржи во вредноста на осигурениот предмет од став (1) од овој член;
10. багери во рудниците (површински коп);
11. метални силоси и слични метални конструкции;
12. антенски столбови;
13. дупчалки и тешки шипки, работни шипки, армирани свитливи цевки за плакнење под висок притисок, премини и стабилизатори на дупки;
14. ленти, синџири и јажиња на транспортните уреди;
15. валците на валалничните станови;
16. маслото на осигурените турбини и полнење на електрични уреди (масла за трансформатори и сл.);
17. крупен алат и;
18. електронски сметачи.

(3) Со договорот за осигурување можат да бидат опфатени сите машини (групно) или само одделни машини.

(4) Осигурени се само оние предмети што се означени во полисата.

ПРЕДМЕТИ ШТО НЕ МОЖАТ ДА БИДАТ ПРЕДМЕТ

НА ОСИГУРУВАЊЕ

Член 2

Предмет на осигурување не можат да бидат па ни во случај кога нивната вредност се содржи во вредноста на осигурениот предмет:

1) сите видови алат што служат за обработка на материјалот:

- со симнување струготини (ножеви, глодала, сврдли, пили, камења за точење и сл.);
- со сечење (ножеви, сечиво на ножици и сл.);
- со деформација на лиење (матрици, кокили, калапи и сл.);
- круната од алат за дупчење дупки;

2) алат за стегање, доколку не е составен дел на машина или ако според важечките прописи не се сметаат за основни средства;

3) делови на машини што служат за кршење и ситнење (кугли на млиновите, ударни чекани и плочи на мелници, вилични плочки на каменокршачки и сл.);

4) работни елементи на земјоделски машини, ралници, дискови, клинови на брани, ножеви, мотики и сл.;

5) делови на машини изложени на непосредно термичко влијание (разорување): облоги на садови, пламеник на горилникот, решетки на ложишта, електроотпорни грејачи, електроди на индустриски печки, садови за топење и пренесување на растопениот метал и сл.

6) делови на машини изложени за забрзано трошење и периодична замена: сита, релјефни и други заменливи облоги, заменливи облоги на валци, облоги на гребени-чешли, свитливи цевки, ремени, четки, влошки на филтер платна, средства за термичка изолација, делови на спојници (гумени прстени, ламели и сл.) преносливи кабли и сл.;

7) ленти, синџири и јажиња, освен кај транспортните уреди за кои со примена на клаузулата 401 се предвидува можност за посебно договарање;

8) сигурносните елементи со еднократно дејство, освен катодни одводници;

9) експлоатациски (погонски) материјал: гориво, мазиво, различни средства, средства за чистење и сл.;

10. катализатори.

ОСИГУРЕНИ ОПАСНОСТИ (РИЗИЦИ)

Член 3

(1) Со осигурувањето се дава осигурителна заштита од оштетување или уништување на осигурените предмети од незгода во погонот, под која се подразбираат настани што се случуваат непредвидено и одненадеж во врска со користење на осигурениот предмет, и тоа:

1) грешка во материјалот, изработката и конструкцијата;

2) непосредно дејство на електрична енергија при појава на куса врска, пренапон и електричен лак;

3) распаѓање поради дејство на центрифугална сила;

4) недостаток на вода во парни котли, апарати со пареа, освен во случаите во кои следи експлозија;

5) мраз, притисок на мраз или снег или непосредно движење на мразот;

6) натпритисок или потпритисок (имплозија);

7) откажување (затајување) на уредите за заштита и регулирање, како и на елементите за автоматско управување со кои машината е опремена;

8) несмпретност, невнимание или лоша намера на работниците или на некое друго лице;

9) поради паѓање на осигурени предмети, удар или навлегување на туѓо тело (предмет) во осигурениот предмет;

10) заглавување во текот на дупчење во дупки.

(2) Со осигурувањето по овие услови не се дава осигурителна заштита од ризиците што не се наведени во став (1) од овој член, како и:

1) од основни и дополнителни ризици што се опфатени со условите за осигурување од опасност од пожар и од некои други опасности;

2) провална кражба и разбојништво, штетно дејство на нуклеарна енергија, ерупции и, освен истражни ерупции, доколку тоа посебно се договори;

3) поради недостатоци или грешки што постоеле во моментот на склучувањето на осигурувањето, а овие недостатоци или грешки биле или морале да му бидат познати на осигуреникот;

4) непосредни последици на трајни хемиски, термички, механички, атмосферски и други влијанија и услови за сместување и работа, оксидации, стареење, корозија, зрачење, прекумерни вибрации и сл.;

5) последици од сите видови на трошење: абење, ерозија, кавитација и сл.;

6) прекумерни наслаги на 'рѓа, каменец на котлите, талог, тиња и сл. па и кога поради тоа настанало уништување или оштетување на осигурените предмети:

7) преоптовареност на машините, машинските и електричните уреди, апарати и инсталации преку границите на нивните проектни параметри;

8) ставање во погон пред конечната поправка;

9) монтирање и пробно испитување на новите предмети;

10) динамично вртење на ротациски делови на машините, ротори, турбини, генератори и сл., доколку посебно не се договори;

11) повреда на техничките и другите прописи и упатства за техничка експлоатација на осигурените предмети, како и заштитни мерки.

(3) Осигурителот исто така не е во обврска:

1) за посредни штети настанати во врска со осигурениот случај: загуба на заработувачка, денгуби, казни и сл.;

2) за штети што по законските прописи или по договорот одговара производителот, односно испорачателот на предметите. Ако производителот односно испорачателот ја оспорува одговорноста, а штетата е предизвикана со незгода во погонот, одредена во член 3 од овие услови, осигурителот ќе му исплати надоместок на договарачот на осигурувањето, а потоа до износот на исплатениот надоместок ќе стапи во сите права на осигуреникот спрема производителот, односно испорачателот.

(4) За трошоците за демонтирање и ремонтирање, кои се направени заради редовен преглед или одржување на осигурените предмети (периодични поправки, замени на истрошените делови), па и кога во тој случај ќе се утврди оштетување на осигурениот ризик на осигурената опасност.

Надоместокот во овој случај ќе ги опфати само трошоците за поправка или замена на оштетените делови кои не биле предвидени за периодична поправка односно замена.

Осигурителот е во обврска да дава осигурителна заштита од опасностите на став (1) од овој член и на осигурената подлога, лежиштето или на осигурените машини само ако нивното оштетување е последица од оштетување или уништување на машината од опасностите покриени со овие услови.

(5) Ако посебно се договори, осигурителот има обврска да даде осигурителна заштита од оштетување или уништување на предметите осигурени по овие услови од опасноста ерупција, која би настанала при опитно дупчење.

ВАЖНОСТ И МЕСТО НА ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 4

(1) Предметите што се предмет на осигурување се осигурени на местото означено во полисата и за време:

1) кога се монтирани и готови за работа;
2) кога се наоѓаат во работа;
3) кога се дадени под наем или на услуга, доколку работат во услови и служат на намената за која се проектирани и градени;
4) кога се демонтираат и ремонтираат поради преместување или поправка, како и за времетраење на поправката на местото на користење на осигурените предмети или во работилници на осигуреникот, под услов преместувањето или поправката да ги извршуваат работниците на осигуреникот;
5) кога заради проверка на исправноста, поправка или преместување, превезуваат, но само во границите на микролокацијата на погонот и најмногу до 15 км надвор од границите на микролокацијата.

(2) Предметите се осигурени и кога во целост се преместени на друго место на подрачјето на Републиката.

(3) Не се осигурени предметите додека се наоѓаат на изложба и на саем.

ВРЕДНОСТА НА ОСИГУРЕН ПРЕДМЕТ

Член 5

Вредноста на осигурен предмет, доколку поинаку не се договори, е вредност на новиот предмет намалена за износот и проценетото амортизирање (техничко и економско).

УТВРДУВАЊЕ НАДОМЕСТОК ОД ОСИГУРУВАЊЕТО

Член 6

(1) Висината на надоместокот од осигурувањето се утврдува:

1) во случај на уништување на предметите - според вредноста на осигурениот предмет (член 5) во време на настанувањето на осигурениот случај, намалена за вредноста на остатоците;

2) во случај на оштетување на предметите - во висина на трошоците за поправка во време на настанување на осигурениот случај, намалени за износот на проценетото амортизирање, доколку поинаку не е договорено и за вредноста на остатоците.

Ако трошоците за поправка на еден предмет се поголеми од вредноста на осигурениот предмет, ќе се постапи како тој предмет да е уништен и надоместокот ќе се пресмета според точка 1) од овој став.

Поголемите трошоци за поправки настанати поради прекувремено, неделно, празнично и ноќно работење, се надоместуваат само ако е тоа посебно договорено.

(2) Поголемите трошоци за отстранување на штетата (со поправка или замена на осигурените предмети со нови) настанати поради извршени измени, подобрување или усовршување, паѓаат на товар на осигуреникот.

(3) Осигурителот нема обврска да ги надомести сите осигурени предмети (машини), ако оштетениот односно уништениот дел не може да се поправи или набави поради тоа што е осигурен предмет набавен во странство или повеќе не се произведува.

Осигурителот е во обврска само до вредноста на оштетениот односно уништениот дел на осигурениот предмет, која се утврдува со процена на сразмерно учество на вредноста на оштетениот или уништениот дел на осигурениот предмет во вредноста на целиот осигурен предмет или со споредување со истовидни, односно слични делови на предметот.

(4) Штетите на осигуреното полнење на електричните уреди и маслото на парните турбини се надоместуваат во сразмери одредени врз основа на пропишаниот век на траење и времето на употреба на полнењето, и под услов неговото оштетување да е последица од оштетувањето на машината од опасностите опфатени со овие услови.

(5) Трошоците за земјени работи, вклучувајќи го и асфалтирањето кај кабли и цевководи, како и трошоците за изнаоѓање на местото на оштетување на

далноводите, каблите и цевководите се надоместуваат доколку е тоа посебно договорено.

(6) Ако сумата на осигурувањето е помала од вредноста на предметите во почетокот на соодветниот период на осигурување (подосигурување), штетата ќе се надомести сразмерно помеѓу сумата на осигурувањето и вредноста на осигурените предмети (член 5).

(7) Во секој штетен настан – осигурен случај, пресметаниот надоместок од осигурувањето се намалува за 10% (франшиза) но најмалку во денарска противвредност од 250 евра на денот на настанувањето на штетниот настан според средниот курс на Народната банка на Република Македонија, ако не се договори поинаку.

НАДОМЕСТОК НА ТРОШОЦИТЕ

Член 7

(1) На име трошоци направени за расчистување во врска со настанатиот осигурен случај на осигурениот предмет, осигурителот ги надоместува неопходните издатоци за расчистување и чистење на осигурениот предмет.

(2) Осигурителот ги надоместува неопходните трошоци предизвикани со разумен обид на осигуреникот, кога ќе настапи осигурен случај, да преземе мерки заради отстранување и смалување на штетните последици од настанување на осигурениот случај.

(3) Неопходните трошоци за отстранување на непосредните опасности од настанувањето на осигурениот случај и ограничување на неговите штетни последици, направени во согласност со осигурителот, се надоместуваат и кога со надоместокот на штетата се преминува сумата на осигурувањето, односно вистинската вредност на осигурените предмети.

(4) Осигурителот нема обврска да ги надомести трошоците настанати на отстранување на причината на штетата.

(5) Во случај на подосигурување, трошоците за отстранување и намалување на штетата, се надоместуваат во ист сразмер како и надоместокот на штетата, освен кога тие трошоци се направени по налог на осигурителот.

ВАЖНОСТ НА ОПШТИТЕ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ИМОТИ

Член 8

На осигурувањата склучени според овие услови се применуваат и Општите услови за осигурување имоти доколку не се во спротивност со овие Услови.

ОДРЕДБИТЕ ШТО ПОСЕБНО СЕ ДОГОВАРААТ И ЗАДОЛЖИТЕЛНО СЕ ВНЕСУВААТ ВО ПОЛИСАТА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ СЕ ИСКАЖАНИ НИЗ СЛЕДНИТЕ КЛАУЗУЛИ

(1) ОПШТИ КЛАУЗУЛИ

102. Акумулаторски стационарни батерии.

Договарачот на осигурувањето е обврзан да одреди стручно лице кое ќе се грижи за акумулаторските батерии.

Договарачот на осигурувањето е обврзан да се придржува на Упатството од производителот при одржувањето на батериите.

Ако договарачот на осигурувањето повреди некоја од тие обврски, осигурителот нема да биде во обврска да надомести дел од штетата што е причинета поради непридржување на овие обврски.

Ако во време на настанување на осигурениот случај постои договор за одржување, се смета дека наведените обврски се извршени, а осигурителот може да го користи правото на регрес од одржувачот на батериите, доколку не ги извршил обврските преземени со договорот за одржување.

103. Масленото полнење на турбината

Осигурителот има обврска да надомести штета на масленото полнење ако неговото губење е последица на штетата на турбината покриена со осигурувањето.

104. Исклучување на штети поради тиња и поплавување кај хидроелектрани

Не се надоместуваат штети на осигурените предмети што би настанале од поплавување или од тиња настанати поради кршење на цевниот вод со висок притисок.

105. Вклучување на штета поради тиња и поплавување кај хидроелектрани.

Со осигурувањето на цевниот вод се покриени штети врз него и неговата основа. Со осигурувањето е покриена штета на осигурените предмети од поплавување и од тиња, ако таа штета е во причинска врска со штетата на цевниот вод со висок притисок која е покриена со осигурувањето.

106. Изотопи

Ако некој од осигурените предмети работи со изотопи, тогаш осигурителот ќе биде во обврска за штети што на осигурените предмети ќе настанат од изотопите како последица на некоја штета покриена со осигурувањето во смисла на договорените услови на осигурувањето.

Исто така, се надоместуваат и трошоците за деконтаминирање на осигурените предмети.

(2) КЛАУЗУЛА ЗА РЕВИЗИЈА НА МАШИНИ И УРЕДИ

201. Ревизија на инсталациите на парните, гасните и хидротурбините

Во интерес за спречување штети, договарачот на осигурувањето без оглед на почетокот на осигурителната заштита, должен е на свој трошок да врши редовно одржување, ревизија - периодичен преглед и ремонт во сообразност со прописите и упатствата за техничките мерки на погонот и одржување на електроенергетските постројки според:

правилникот за техничките мерки за заштита на електроенергетските инсталации, како и писмените упатства за погон, одржување,

ревизија и ремонт што ги даваат производите на уредите и постројките. Доколку договарачот на осигурувањето повреди некои од наведените обврски, па поради нивно пропуштање се оствари осигурен случај, тогаш осигурителот нема да биде должен таквата штета да ја надомести. Договарачот на осигурувањето е должен на осигурителот благовремено да му го пријави вршењето на ревизијата.
Осигурителот може на свој трошок да испрати стручно лице, кое ќе присуствува на ревизијата.

202. Ревизија на електричните мотори за наизменична струја со сила поголема од 750 KW во двополна изведба или повеќе од 100 KW во четири или повеќеполна изведба.

Во интерес за спречување штети, договарачот на осигурувањето, без оглед на почетокот на осигурителната заштита, должен е на свој трошок да врши редовно одржување, ревизија, периодични прегледи и ремонт во сообразност со прописите за технички мерки за погон и одржување на електроенергетски постројки, Правилникот за технички мерки за заштита на електроенергетските постројки, како и писмените упатства за погон, одржување, ревизија и ремонт што ги дава производителот на уредите и постројките од овој вид.
Ако договарачот на осигурувањето повреди некои од наведените обврски, па поради нивен пропуст се оствари осигурен случај, тогаш осигурителот не е должен да надомести таква штета.

203. Ревизија на мотори за еднонасочна струја со обртни моменти поголеми од 1 Мрм, како и на главниот и на помошниот погон за еднонасочна струја во валавниците.

Во интерес за спречување на штети, договарачот на осигурувањето, без оглед на осигурителната заштита, должен е на свој трошок да врши ревизија на главниот и на помошниот погон во валавниците, како моторите на еднонасочна струја, а во согласност со прописите и Правилникот за технички мерки за погон и одржување на постројките од овој вид и според писмените упатства за погон, одржување, ревизија и ремонт што ги дава производителот на овие уреди.
Ако договарачот на осигурувањето повреди некои од наведените обврски, па поради пропуст се оствари осигурен случај, тогаш осигурителот не може да биде во обврска да ја надомести таквата штета.

204. Ревизија на преси со грејни плочи во дрвна индустрија и индустрија за гумени производи.

Во интерес за спречување штети, договарачот на осигурувањето редовно и во согласност со упатствата на производителот, ќе врши на свој трошок и испитување на пресите со помош на соодветен стручњак, кој ќе го наименува самиот, како би се утврдило евентуалното нивно оштетување.
Ангажираното стручно лице по извршеното испитување ќе го извести писмено договарачот на осигурувањето за состојбата и за сигурноста на испитаните грејни плочи.
Ангажираното стручно лице притоа ќе го одреди датумот за следното

испитување.
Договарачот на осигурувањето е должен благовремено да го извести осигурителот за испитувањето на пресите. Осигурителот може на свој трошок да испрати свое стручно лице, кое ќе присуствува при испитување на пресите.
Ако договарачот на осигурувањето повреди некои од наведените обврски, па поради пропуст се оствари осигурен случај, тогаш осигурителот нема да биде во обврска да надомести таква штета.

205. **Ревизија на подводни пумпи**
Договарачот на осигурувањето има обврска, во согласност со упатствата на производителот, да врши темелно освежување на подводните пумпи, за што благовремено ќе го известува осигурителот.
Ако договарачот на осигурувањето не се придржува на овие обврски, а поради нивен пропуст се оствари осигурен случај, осигурителот нема да биде должен да ја надомести таквата штета.

(3) КЛАУЗУЛИ ЗА БАГЕРИ ВО РУДНИЦИ - ПОВРШИНСКИ КОП

Багери во рудници

301. **Кај багерите во рудниците вклучени се штети** од превртување, судир, удар, слизнување, урнување, паѓање или удар на некој предмет, уривање мост и уривање на долниот строј од пругата.

(4) КЛАУЗУЛИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА АМОРТИЗИРАНАТА ВРЕДНОСТ КАЈ ДЕЛУМНИТЕ ШТЕТИ

301. **Осигурување на амортизираната вредност кај лентите, синџирите и јажињата на транспортните уреди.**
Не е осигурена амортизираната вредност на лентите, синџирите и јажињата на транспортните уреди. При ликвидација на штета се одбива на име амортизација проценетиот износ зависен од условите за сместување и работа како и од времето поминато во експлоатацијата.

402. **Осигурување на амортизираната вредност кај валците и лежиштата на валците.**
Не е осигурена амортизираната вредност кај валците и лежиштата на валците, а при ликвидација на штета се одбива износ на име амортизација во зависност од:
- проценетиот век на траење,
- извалананата количина на материјалот,
- ефективно време на работа,
- истрошеноста,
- пресметаниот век на траење.

403. Осигурувањето на амортизираната вредност кај деловите што се трошат.

Кај деловите што се трошат во смисла на Условите за осигурување машини од кршење, некои други опасности не се исклучени од осигурување, како на пример: фаќачи, лежишта, лопати за полнење и слично, делови кои поради зголемено трошење за време на работа мораат често да се менуваат, не е осигурена амортизираната вредност, односно при ликвидација на штети се одбива соодветниот износ на име проценета истрошеност.

404. Осигурување на амортизираната вредност кај облогите на печките и обѕидот на котлите.

Не е осигурена амортизираната вредност на облогите на печките и обѕидувањето на котлите. При ликвидирање штети се одбива соодветен износ на име проценета истрошеност.

Осигурителот има обврска да надомести штета на облогата на печката и обѕидот на котелот, само ако е ова последица на некоја штета покриена со осигурувањето од членот 3 од овие услови, на другите делови на осигурената печка и котел.

405. Осигурување на амортизираната вредност кај сите клипни компресори и мотори со внатрешно согорување над 147 KW (200 KS)

Не е осигурена амортизираната вредност на главата на цилиндарот, кошулката на цилиндарот и клиповите на моторот, односно компресорот. При ликвидирање на штетите, се одбива соодветен износ на име проценета истрошеност.

406. Осигурување на амортизирана вредност кај машините на гас.

Кај машините на гас, кај високите печки и гасните мотори не може да се осигури амортизираната вредност. При ликвидирање на штетите се одбива соодветен износ на име проценета истрошеност.

407. Осигурување на амортизираната вредност во угостителските објекти и кај машините и апаратите за одржување хигиена.

Не е осигурена амортизираната вредност на машини, машински Постројки, електрични инсталации и апарати во угостителските објекти на граѓани и граѓанско-правни лица.

408. Осигурување на амортизираната вредност кај различните витрини, замрзнувачи, фрижидери и разладни комори.

Не е осигурена амортизираната вредност кај разладните витрини, замрзнувачи фрижидери и разладни комори

(5) КЛАУЗУЛИ ЗА ИНСТАЛАЦИИ И СЛАБА СТРУЈА

501. Утврдување на вистинската вредност за рендгенските цевки и вентили.

Вистинската вредност на рендгенските цевки и вентили се одредува за поедини видови од овие цевки и вентили, во зависност од времето на користење или бројот на вклучување според долунаведените таблици.

ТАБЛИЦА ЗА ОДРЕДУВАЊЕ НА ВИСТИНСКИТЕ ВРЕДНОСТИ

А. РЕНДГЕНСКИ ЦЕВКИ И ВЕНТИЛИ ЗА ДИЈАГНОСТИЧКИ АПАРАТИ

1. МИРНИ (СТАБИЛНИ) АНОДНИ ЦЕВКИ ВО ГЕНЕРАТОРИТЕ ЗА ПУМПАЊЕ

Време на користење	Стара вредност во проценти од новата вредност
До 24 месеци	100%
29 месеци	90%
34 месеци	80%
39 месеци	70%
44 месеци	60%
49 месеци	50%
54 месеци	40%
59 месеци	30%
65 месеци	20%
72 месеци	10%

II. РОТАЦИОНИ АНОДНИ ЦЕВКИ ВО ГЕНЕРАТОРИТЕ ЗА ПОЛНЕЊЕ

2. Ротациони анодни цевки со пломбиран бројач на снимки		1. Вртливи анодни цевки без бројач на снимки	
Број на снимки	Стварна вредност во % од новата вредност	Време на на користење	Остварена вредност во % од новата Вредност
до 1000 снимки	100%	до 18 месеци	100%
1300 снимки	90%	20 месеци	90%
1400 снимки	80%	22 месеци	80%
1700 снимки	70%	24 месеци	70%
2000 снимки	60%	26 месеци	60%
2200 снимки	50%	30 месеци	50%
2600 снимки	40%	36 месеци	40%
3000 снимки	30%	42 месеци	30%

3500	снимки	20%	48 месеци	20%
4000	снимки	10%	60 месеци	10%

III. ВЕНТИЛИ

Време на користење	**Стварна вредност во проценти од новата вредност**
До 36 месеци	100%
39 месеци	90%
42 месеци	80%
45 месеци	70%
48 месеци	60%
51 месеци	50%
53 месеци	40%
55 месеци	30%
57 месеци	20%
60 месеци	10%

Б. РЕНДГЕНСКИ ЦЕВКИ И ВЕНТИЛИ ЗА ТЕРАПЕВТСКИ АПАРАТИ

1. Длабинска терапија

Време на користење			**Стварна вредност во проценти од новата вредност**
До 400	пог. часови најмногу	18 м.	100%
500	„	24 м.	90%
600	„	27 м.	80%
700	„	30 м.	70%
800	„	34 м.	60%
900	„	38 м.	50%
1000	„	42 м.	40%
1100	„	45 м.	30%
1200	„	50 м.	20%
1300	„	55 м.	10%

II. АПАРАТИ ЗА ПОВРШИНСКА ПЛИТКА ТЕРАПИЈА СО ЗРАЧЕЊЕ

Време на користење	Стварна вредност во проценти од новата вредност
до 24 месеци	100%
26 месеци	90%
28 месеци	80%
30 месеци	70%
32 месеци	60%
35 месеци	50%
38 месеци	40%
42 месеци	30%
50 месеци	20%
60 месеци	10%

В. ЦЕВКИ ЗА ЗАСИЛУВАЊЕ (ИЗОСТРУВАЊЕ) НА СЛИКИТЕ

Време на користење	Стварна вредност во проценти од новата вредност
до 18 месеци	100%
20 месеци	90%
22 месеци	80%
24 месеци	70%
27 месеци	60%
30 месеци	50%
35 месеци	40%
40 месеци	30%
50 месеци	20%

60 месеци	10%

Г. РЕНДГЕНСКИ ЦЕВКИ И ВЕНТИЛИ НА АПАРАТОТ ЗА ИСПИТУВАЊЕ НА МАТЕРИЈАЛОТ

Време на користење			Стварна вредност во проценти од новата вредност
До 300 пог. часови	или најмалку	6 м.	100%
380	,,	8 м.	90%
460	,,	10 м.	80%
540	,,	12 м.	70%
620	,,	14 м.	60%
700	,,	16 м.	50%
780	,,	18 м.	40%
800	,,	20 м.	30%
преку 860	преку	20 м.	20%

502. Осигурување на електронски цевки за снимање и репродукција на слика кај телевизиските апарати.

Штети на електронски цевки за снимање и репродукција на слики се ликвидираат така што за секоја година на употреба на цевката се одбива износ одреден (процент) врз основа на просечниот век на траење на цевката, или најмногу до 50%.

503. Осигурување кохерентни извори на светлина во ласерските апарати.

Осигурителната заштита се проширува на штети на кохерентните извори на светлината кај ласерските апарати.

Вистинската вредност на изворот на светлината се одредува врз основа на следната табела за амортизација на вредностите на овие извори на светлина.

ТАБЕЛА ЗА ОДРЕДУВАЊЕ СТВАРНА ВРЕДНОСТ НА ИЗВОРОТ НА СВЕТЛИНА КАЈ ЛАСЕРСКИТЕ УРЕДИ

Време на користење	Стварна вредност во проценти од новата вредност
До 100 погонски час	100%
200 ”	90%
300 ”	80%
400 ”	70%
500 ”	60%
600 ”	50%
700 ”	40%
800 ”	30%
900 ”	20%
1000 ”	10%

Штетите што се последица од разложување (дисоцијација) на гасовите од таложење и слично, не се покриени со осигурувањето.

504. Обем на покритие за штети на светлосните извори кај разни машини, апарати и инсталации.

Штети на самите светлосни извори се надоместуваат само ако се во директна врска со штетите на апаратот што се покриени со осигурувањето.

505. Обем на покритие за штети на комбинации од фолии кај рендгентските апарати.

Штетите на комбинации од фолиите се надоместуваат само ако се во директна врска со штетите на осигурените апарати што се покриени со осигурувањето.

508. Осигурување канцелариски машини и апарати.

Штети на деловите на машини, апарати и инсталации што се трошат и кои редовно мора да се заменуваат, како на пример: ленти, фотоносачи, перфорирана хартија и слично, како и штети настанати под дејство на хемикалии или други погонски средства, не се покриени со осигурувањето.

509. Осигурување апарати за терапија со зрачење.

Штетите настанати поради присуство на силни извори на зрачење, не се покриени со ова осигурување.

Со ова осигурување не се покриваат штетите на грамофонските игли, магнетофонските ленти и магнетофонските глави.

(6) ДРУГИ КЛАУЗУЛИ

601. Ерупција

Под ерупција се подразбира ненадејно и моментно избивање на исплака гас, нафта, вода и крути честички од дупките на површината, а поради поголемиот надворешен притисок од хидростатичкиот.

Покриени се штети на осигурената опрема, што би настанале од ерупција предизвикана од неповолни геолошки услови (губење на циркулацијата и наидување на слоеви со неочекуван притисок).

Не се покриени штетите на осигурената опрема што би настанале во јама што не е опремена според техничките прописи.

Не се покриени ни трошоци што осигуреникот би ги имал при преземање превентивни мерки за спречување на ерупцијата.

Штетите настанати од пожар предизвикани од ерупција се ликвидираат според Условите за осигурување од опасност од пожар и од некои други опасности.

602. Осигурување крупен алат.

1. Предмет на осигурување и обем на осигурителна заштита

1.1. Осигурителот дава осигурителна заштита за штети на крупниот алат за изработка на делови со пластична деформација без одвојување во обем што е даден во Условите за осигурување машини од кршење и од некои други опасности, а исто така и во случаи кога оштетувањето на алатот ќе настапи како последица на оштетување или уништување на машината (на која е алатот монтиран) од опасностите покриени со овие услови.

1.2. Вредноста на осигурениот алат, доколку поинаку не е договорено, е цената на новиот алат намалена за износот на амортизирањето.

Можат да се осигуруваат само алати чија вредност е поголема од даден минимален износ. Овој износ на минимална вредност на алатот кој може да се осигури се менува во зависност од промената на цената на пазарот и се утврдува со посебна Одлука на Управниот одбор на ГРАВЕ ОСИГУРУВАЊЕ АД Скопје.

2.1 Амортизираната вредност на алат не може да се осигури. Во случај на пресметка на штета, се одбива износот на име амортизација, која се утврдува според;

- бројот на парчиња изработени или обработени со алат, а се однесуваат на вкупниот број парчиња за кои алатот е проектиран;
- бројот на машинските часови (ефективна работа на машината) во однос на вкупниот број часови предвидени со проектот;
- истрошеност,
- број на бришаните форми за секој алат посебно.

2.2. По изработка на предвидениот број парчиња со проектот или со реализација на предвидениот број часови според проектот, алатот се смета за потполно отпишан и како таков не може повеќе да биде предмет на осигурување, без оглед на неговата техничка состојба и употребливост.

3. За осигурување на крупниот алат важат одредбите заосигурување машини од кршење и од некои други опасности, доколку не се во спротивност со одредбите од оваа клаузула.
4. Со оваа клаузула не се опфатени штетите што настануваат од:
- оштетување на алатот поради истрошеност како последица на поголем број на бришење на формите;
- истрошеност на алатот и губење на мерката (котите).

5. Во текот на изработката на предвидениот број парчиња со проектот или предвидениот број работни часови со проектот, дозволено е двапати бришење и ново оформување. Секое бришење условува намалување на работното оптоварување.
6. Апаратите мораат да бидат обележани, со свои броеви, а нивните технички и други податоци се внесуваат во посебна книга за евиденција - картотека, во која се впишуваат и податоците за нивната работа, одржување и бришење.

603. Заглавување

Под заглавување се подразбира вклештување на алатот за дупчење во јамите. Штетите на осигурениот алат се покриени само кај заглавувањата настанати за време на работите за дупчењето. Не се покриени заштитните цевки за време на цементирањето.

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 9

Постапка по приговори

Во случај осигурителот и осигуреникот да не се согласат по однос на обемот и висината на штетата, осигуреникот има право на приговор во рок од осум дена од приемот на писменото известување од осигурителот до Второстепената комисија за решавање штети по приговор, што е должна во рок од 30 дена да одговори по приговорот.

Член 10

Постапка по жалба

Договарачот, односно осигуреникот во однос на работењето на Друштвото има право на жалба до Агенцијата за супервизија во осигурување како надлежен орган за супервизија на друштвата за осигурување.

Член 11

Решавање спорови

Евентуалните спорови што би произлегле од договорот за осигурување договорните страни ќе ги решаваат спогодбено, а доколку не дојде до спогодба, надлежен е стварно надлежниот суд според местото на склучување на договорот за осигурување.

Претседател на управен одбор
Марко Микиќ